

FILE COPY

MELON HULOA  
NE YEM BENEAK

ne

TUHA LIBUN  
NE YEM NGA SEDOAEN

TAGABILI

TAGABILI

MELON HULOÀ

ne

BENEAK HALAY

Tagabili of Cotabato

Published by  
the Summer Institute of Linguistics  
in cooperation with  
the Bureau of Public Schools  
and  
the Institute of National Language  
of  
the Department of Education  
Manila, Philippines  
1960

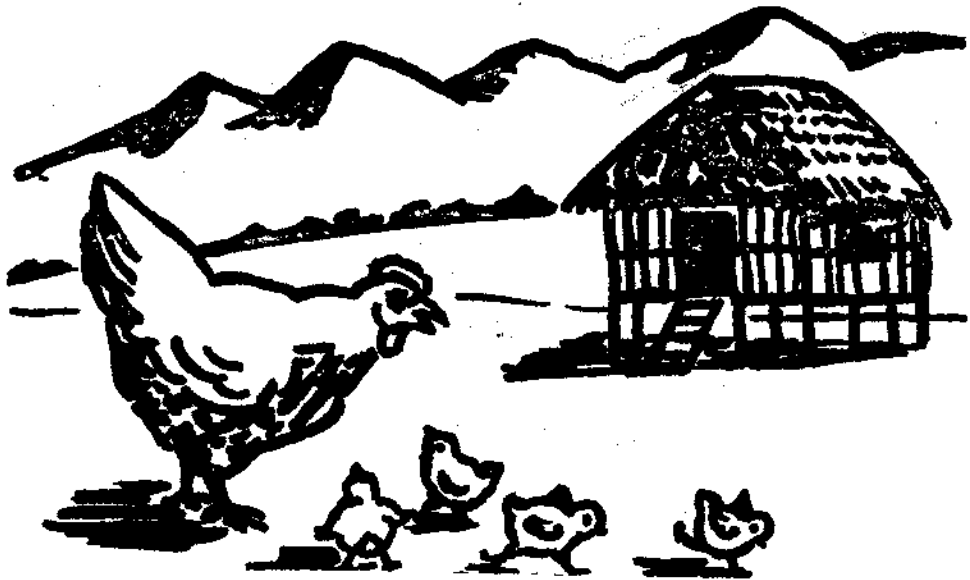
## PREFACE

This is a translation and adaptation into Tagabili of the well-known stories "The Little Red Hen and the Grain of Wheat" and "The Old Woman and Her Pig." The illustrations as well as the contents were modified to conform to Tagabili culture. This translation was done to provide additional reading material in Tagabili for stimulating interest and facility in reading.

The symbolization of the Tagabili alphabet is as follows: a, b, k, d, e, ea, f, g, h, i, m, n, ng, o, oa, s, t, u, w, y, ʔ, (glottal stop). e is pronounced somewhat as the 'e' in Pangasinan, oa as the Spanish 'o', o as the vowel sound in the English word 'cough', and ea as that in the English word 'let'. All the other letters are pronounced as their National Language equivalents.

These materials were prepared by members of the Summer Institute of Linguistics.

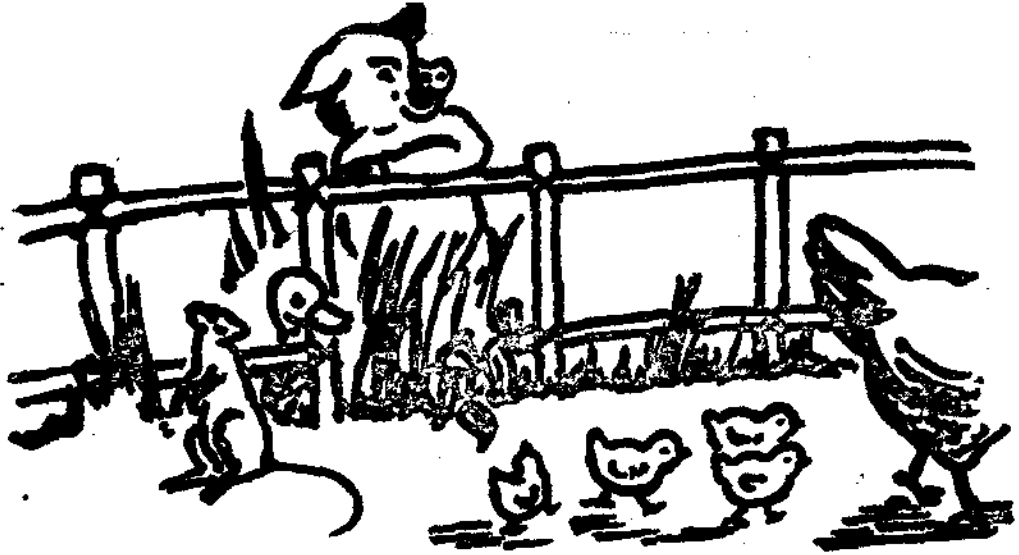
Second Printing  
71.7-260-300



Tehe yu ekeni wen Melon Huloà malak  
ngà.

"Eatay, eatay!" mon Melon Huloà. "Tey  
bitil ni kedeng. Tek udi duen ngà halayu bè  
fol. Kesok gotu tu laen dù bang bud kemò  
tekuy ne halay hulin. Ne e ehek dea tum  
dumuhén."

Ne hengifaten hilol gunuen, ne ominen  
mangay eal. Ne omin le moagoaw bè teniba  
mung du kem ngaen. Ne le e ehek halay.



Lan le semdolol labat senmoen toà  
temngel kewen temoaboang du mehek. Ne tonen  
tu kem dumuhen nù te labat.

Mon Melon Huloà mò kul, "Na ye e  
temoaboang o dea, Wè, ehék halay bè teniba."

"Ea là. Beae dou," mon Inti.

"Ea là. Beae dou," mon Ungea.

"Ea là. Beae dou," mon Sedoà.

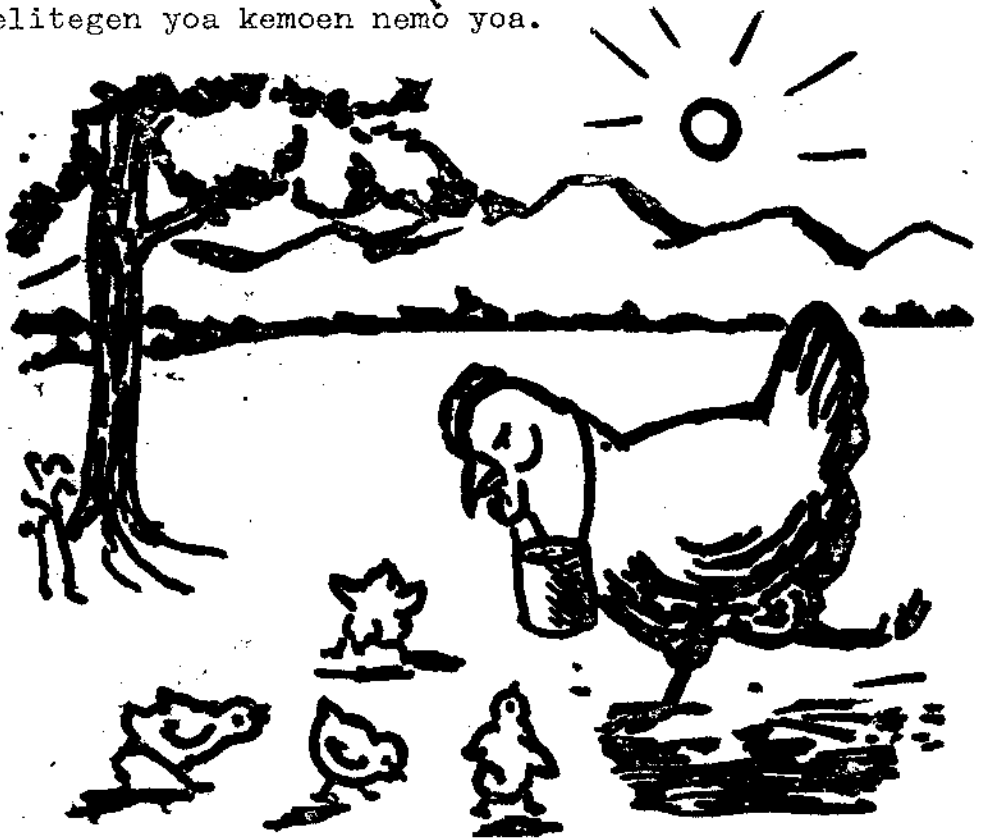
"Kuy dea," mon Melon Huloà. "Soan ou  
ne yoa mehek."

Ominen heloas.

Omin Melon Huloà kemikis bè tonok efet  
deng teniba gunuhen angat mehek tum halayen.  
Ominen mebut du mehek tum halayen.

Mon Melon Huloà, "Tey megel nemò. Yakà  
alien kinì kut kedaw."

Nen e muleak bè gunuen. Ya tey  
kelitegen yoa kemoen nemò yoa.



Timboaw menoang bè yoa kedaw ominen  
kemuloan. Ne temowok ne halay. Ne tey  
tilob ketowoken. Lelen temleà.

Ne tikoang muta bud mon Melon Huloà,  
"Na ye e tenoaboang o muta dea, Wè."

"Ea là. Beae dou," mon Inti.

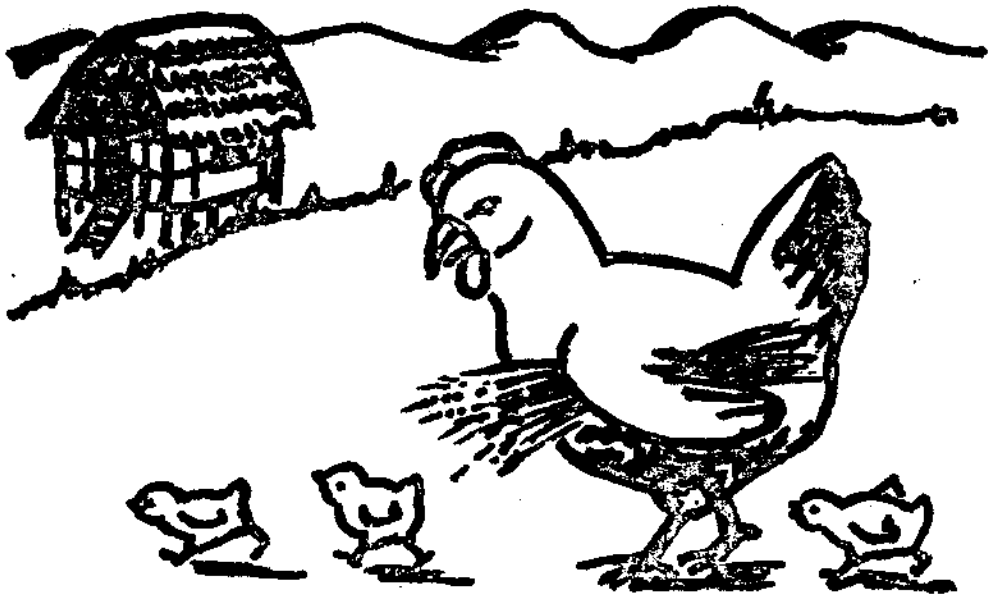
"Ea là. Beae dou," mon Ungea.

"Ea là. Beae dou," mon Sedoà.

"Kuy dea," mon Melon Huloà. "Soan ou  
ne yoa muta."

Ominen heloas.





Ne hefeloang Melon Huloà muleak ebè  
gunù. Nen e mangay lenggaman. Nebuten ne  
muta du halayen. Timboaw deng gotu kutahen  
du ominen muleak ebè gunù. Mò ken bè ni  
kem ngaen.

Hanà là dengen muwas deng sana lemwoat  
ne e kemusu.

Mon Melon Huloà, "Na ye e tenoaboang  
o dea, Wè, kemusu."

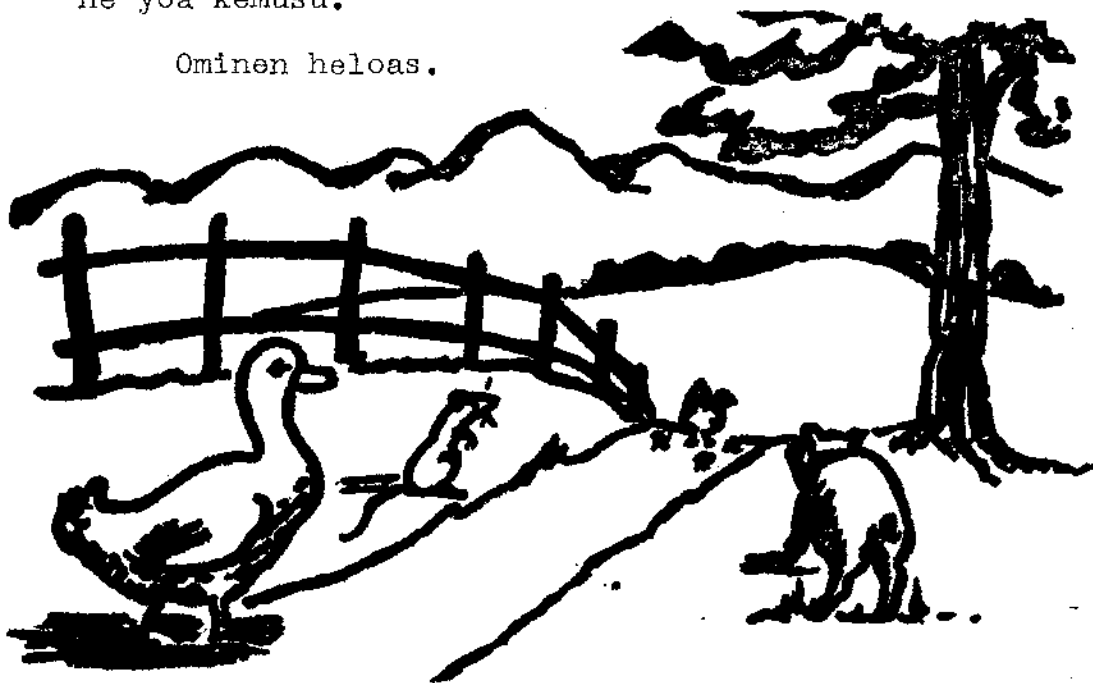
"Ea là. Beae dou," mon Inti.

"Ea là. Beae dou," mon Ungea.

"Ea là. Beae dou," mon Sedoà.

"Kuy dea," mon Melon Huloà. "Soan ou  
ne yoa kemusu."

Ominen heloas.



Sotu kedaw bè yoa mon Melon Huloà,

"Na ye e tenoaboang o dea, Wè, hemdaw halay."

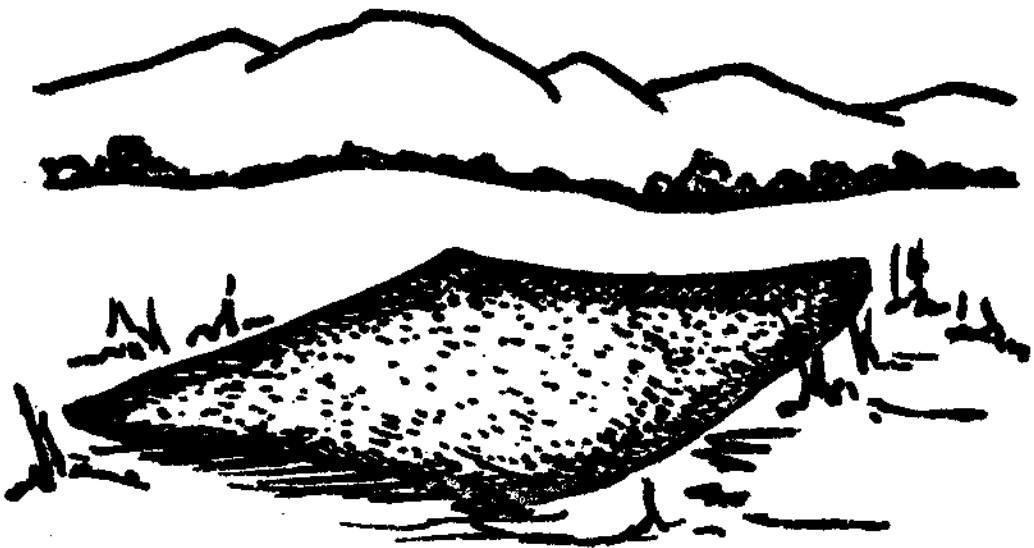
"Ea là. Beae dou," mon Inti.

"Ea là. Beae dou," mon Ungea.

"Ea là. Beae dou," mon Sedoà.

"Kuy dea," mon Melon Huloà. "Soan ou  
ne yoa hemdaw halay."

Ominen heloas.





Timboaw deng toagoa halay hendaw, mon  
Melon Huloà, "Na ye e tenoaboang o dea, Wè,  
medek."

"Ea là. Beae dou," mon Inti.

"Ea là. Beae dou," mon Ungea.

"Ea là. Beae dou," mon Sedoà.

"Kuy dea," mon Melon Huloà. "Soan ou  
ne yoa medek."

Ominen heloas.

Timboaw deng deng kedeken deng tey  
kebitilen.

Monen, "Tenoaboang ye o dea, Wè,  
temoagoa ken."

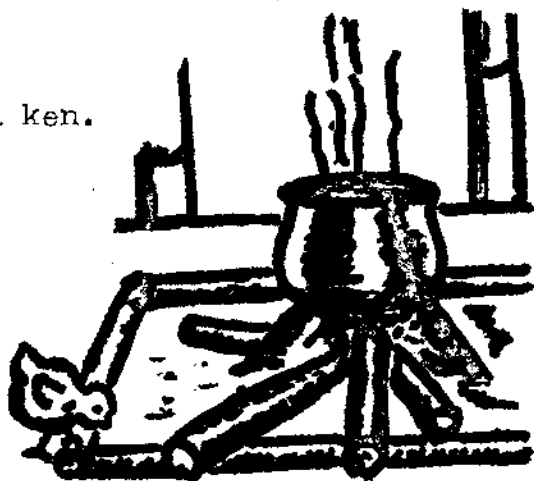
"Ea là. Beae dou," mon Inti.

"Ea là. Beae dou," mon Ungea.

"Ea là. Beae dou," mon Sedoà.

"Kuy dea," mon Melon Huloà. "Soan ou  
ne yoa temoagoa ken."

Ominen toadoà temoagoa ken.



Timboaw deng toagoa ken mon Melon  
Huloà, "Tau du temoaboang do meken du ken  
ni?"

"Moayoe dou," mon Inti.

"Moayoe dou," mon Ungea.

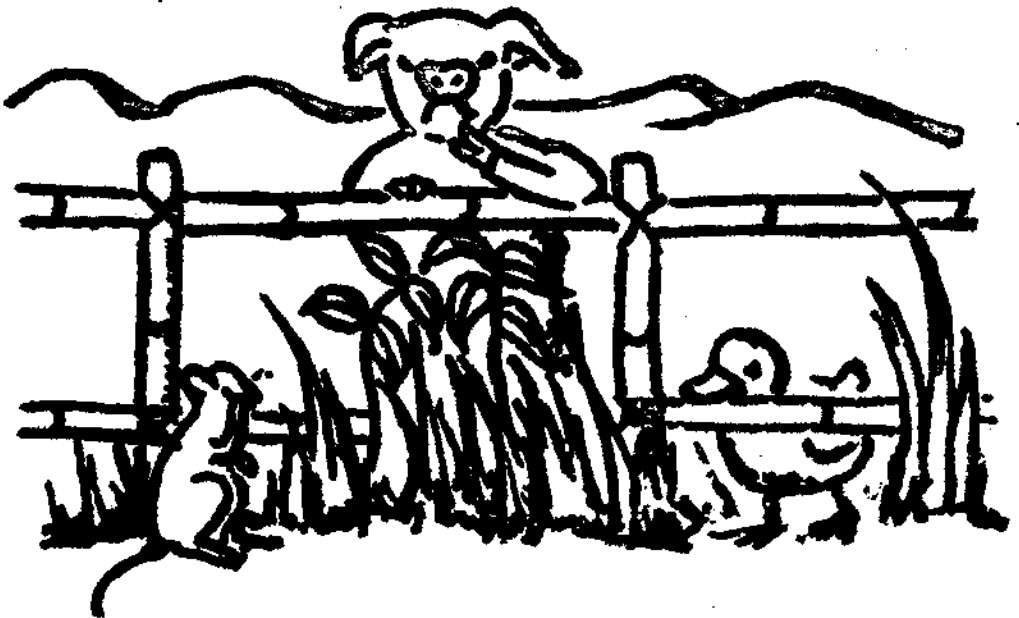
"Moayoe dou," mon Sedoà.

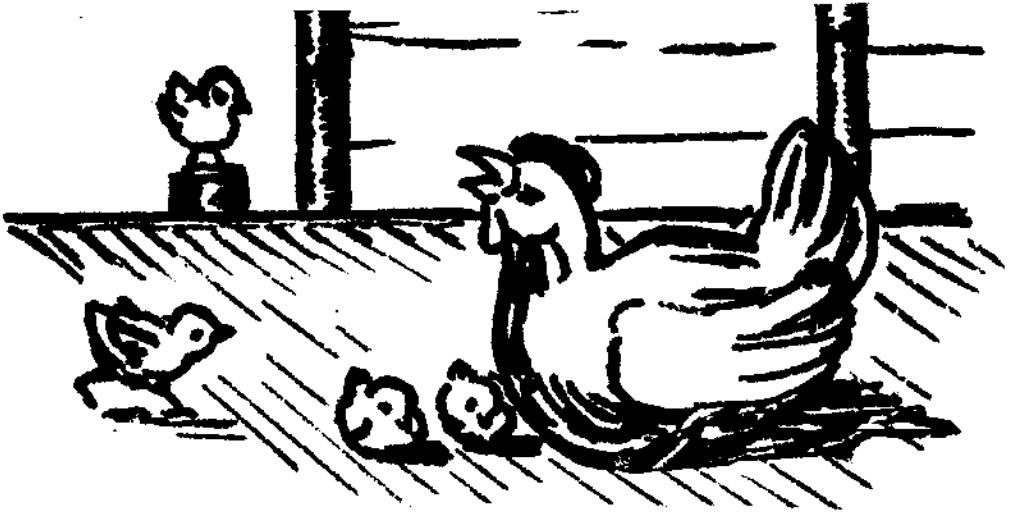
"Là. Là henmoayou kuy," mon Melon  
Huloà. "Là dog tenoaboang ye do mehek.  
Ne là dog tenoaboang ye do muta. Ne là  
dog tenoaboang ye do kemusu. Ne là dog  
tenoaboang ye do hemdaw halay. Ne là dog  
tenoaboang ye do medek. Ne là dog tenoaboang  
ye do temoagoa ken. Selong imò ye toà  
temoaboang do deng ketoagoahen ken. Là  
koà henkenu kuy. Tek sefeng bè ni kem ngau  
nim ken nemou."

"Tey taha keduku temoaboang ke Melon  
Huloà ekeni," mon Inti.

"Ya tey kesidek kemou keni," mon Ungea.

"Taha là temoaboange senean do," mon  
Sedoà. "Ni ne gotu tekuy teles bud bitil."





Omin Melon Huloà lemingun bè kem ngaen.

Monen,

"Tau meduk hol bitil,

Là moayoà le mò nemò.

Soan mò le tungoà

Ne soan mò le beliwel.

Tek soanen ou mò nemò.

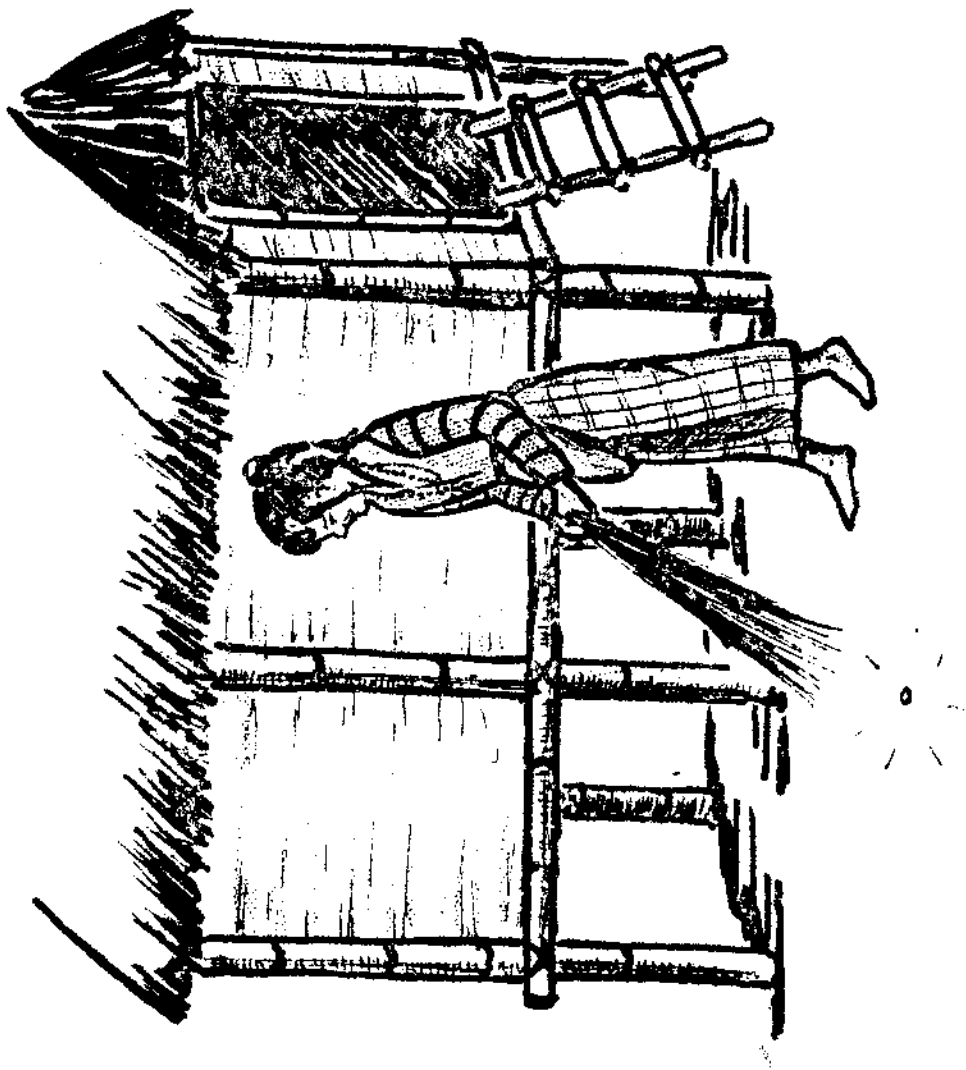
Ken ye, kem ngà, nim ken

Lan yeà ye mò bealeà ye."

TUHA LIBUN

ne

KUN SEDCA





Sotu kedaw mekeal laan gunuen Tuha  
Libun. Igoen mekeal wen filak tonen.

"Woas, filak gi weà. Tedum angkat toà  
benlihu ni du?" monen igoen tek sotuhen.

"Na moagoaw bè fedeyan dea na mebel  
ngà sedoà benlihu."

Ne tikoang deng kekecalen ominen moagoaw  
bè fedeyan ne e bemli ngà sedoà. Ne wen ngà  
sedoà benlihen bè fedeyan. Ominen mefeat du  
ne nalaken muleak bè gunuen.

Ne hanà le nù bè lan gesut le bè labat.

Mon Tuha Libun, "Toà nuleahem, Ngà  
Sedoà, labat nii."

Mem là dogen moayoà ngà sedoà.

"Woas, woas!" mon Tuha Libun. "Moen  
là moayoà mulea ngà sedoà ni? Deake kifuhe  
kedeng."

Toadoà tebelen ngà sedoà bè labat.  
Tikoang deng toà mayuk udi lanen wen ohu  
geselongen.

Monen mò ke ohu, "Mungi do nem e  
neakeat ngà sedoà. Là moayoæn mulea labat.  
Deake kifuhe kedeng."

Mem là dogen moayoà yem ohu.





Tikoang deng bud mayuk udì lanen wen  
koyu tonen.

Setuloan ke koyu monen, "E koyu, nem e  
benogul do ohu. Là moayoæn meakeat tum  
sedoà. Toà huleahu du tum labat. Deake  
kifuhe kedeng."

Mem là dogen moayoà koyu.



Tikoang bud lemwoat bè yoa ominen meton ke ofi.

Setuloan ke ofi, monen, "E ofi, nem e ken dea tum koyu. Là moayoaen mogul tum ohu. Ne tum ohu là moayoaen meakeat tum sedoà. Ne tum sedoà là moayoaen mulea tum labat. Deake kifuhe kedeng."

Mem là dogen moayoà ofi.

Ne tikoang mayuk udi bud lan Tuha Libun  
ne gesut bè eal.

Monen mò ke eal, "E eal, nem e henatay  
do ofi. Là moayoaen meken tum koyu. Ne  
tum koyu là moayoaen mogul tum ohu. Ne tum  
ohu là moayoaen meakeat tum sedoà. Ne sedoà  
là moayoaen mulea tum labat. Deake kifuhe  
kedeng. Là geaheale guleak ebè gunù."

Ne là dogen mem moayoà eal.



Ne bud mayuk udi lan Tuha Libun yoa  
ketonen ke safi.

Ne setuloan ke safi monen, "E safi,  
nem e ninum do tum eal. Ne tum eal là  
moayoaen hematay tum ofi. Ne tum ofi là  
moayoaen meken tum koyu. Ne tum koyu là  
moayoaen mogul tum ohu. Ne tum ohu là  
moayoaen meakeat tum sedoà. Ne tum sedoà  
là moayoaen mulea tum labat. Deake kifuhe  
kedeng."

Ne là dogen mem moayoaè safi.

Ne bud lemwoat bè yoa Tuha Libun  
ominen gèmselong tum tau.

Monen mò du, "E Wè, nem e kenfoà do  
dea tum safi. Là moayoaen minum tum eal.  
Ne tum eal là moayoaen hematay tum ofi. Ne  
tum ofi là moayoaen meken tum koyu. Ne tum  
koyu là moayoaen mogul tum ohu. Ne tum ohu  
là moayoaen meakeat tum sedoà. Ne sedoà  
là moayoaen mulea tum labat. Deake kifuhe  
kedeng. Là geaheale guleak ebè gunù."

Ne là dogen mem moayoà yem tau.



Ne bud lemwoat bè yoa Tuha Libun yoa  
ketonen ke teabead.

Monen mò ke teabead, "E teabead, nem e  
teleaweang do dea tum tau. Là moayoaen  
kemfoà tum safi. Ne tum safi là moayoaen  
minum tum eal. Ne tum eal là moayoaen  
hematay tum ofi. Ne tum ofi là moayoaen  
meken tum koyu. Ne tum koyu là moayoaen  
mogul tum ohu. Ne tum ohu là moayoaen  
meakeat tum sedoà. Ne sedoà là moayoaen  
mulea tum labat. Deake kifuhe kedeng. Là  
geaheale guleak ebè gunù."

Ne là dogen mem moayoà teabead.



Ne bud mayuk udì lan Tuha Libun ominen meton ke ungea.

Monen mò ke ungea, "E ungea, nem e neseak do dea teabead. Là moayoaen temeaweang tum tau. Ne tum tau là moayoaen kemfoà tum safi. Ne tum safi là moayoaen minum tum eal. Ne tum eal là moayoaen hematay tum ofi. Ne tum ofi là moayoaen meken tum koyu. Ne tum koyu là moayoaen mogul tum ohu. Ne tum ohu là moayoaen meakeat tum sedoà. Ne sedoà là moayoaen mulea tum labat. Deake kifuhe kedeng. Là geaheale guleak ebè gunù."

Ne là dogen mem moayoà ungea.



Ne bud mayuk udi lan Tuha Libun bè yoa  
ominen meton ke kukù.

Monen mò ke kukù, "E kukù, nem e kenfoà  
do dea ungea. Là moayoaen meseak tum teabead.  
Ne tum teabead là moayoaen temeaweang tum  
tau. Ne tum tau là moayoaen kemfoà tum  
safì. Ne tum safì là moayoaen minum tum eal.  
Ne tum eal là moayoaen hematay tum ofi. Ne  
tum ofi là moayoaen meken tum koyu. Ne tum  
koyu là moayoaen mogul tum ohu. Ne tum ohu  
là moayoaen meakeat tum sedoà. Ne sedoà là  
moayoaen mulea tum labat. Deake kifuhe  
kedeng. Là geaheale guleak ebè gunù."





"Yoa," mon ngà ying. "Nem na mò do kenu  
dea ominu kemfoà ke ungea."

Omin Tuha Libun lemwoat ne e mangay  
mesoa. Ominen temoagoa du mò hekenen ke ngà  
ying.



Là dogen legen keken ngà ying yem ngà  
ken heken Tuha Libun du. Sana lemwoat nen  
e kenfoà ungea. Omin ungea meseak ke teabead.  
Ne omin teabead temeaweang ke tau. Ne kenfoà  
tum tau tum safi. Ne lemwoat ke safi nen e  
ninum tum eal. Ne omin eal hematay tum ofi.  
Ne omin ofi meken tum koyu. Ne lemwoat ke  
koyu nen e benogul ohu. Ne lemwoat ke ohu  
nen e neakeat ngà sedoà. Ne omin ngà sedoà  
kemwak yoa he kehetoen mulea yem labat.  
Ominen yoa meketeng kuleak Tuha Libun ebè  
gunuen. Là dengen kifu he kegefeten.

